

BESTUURSVERSLAG NEDERLANDSE NOMA STICHTING 2010

De Nederlandse Noma Stichting is op 30 december 1997 opgericht en gevestigd te Leeuwarden. De NNS is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

Statutaire doelen

Het doel van de Nederlandse Noma Stichting (NNS) is het bevorderen van de kennis over en het onderzoek naar de aandoening noma, evenals het voorkomen en behandelen van deze aandoening. De stichting tracht dit te verwezenlijken door het organiseren van preventieve maatregelen en het verrichten van operaties, het publiceren over noma, en het verwerven van gelden hiervoor.

Bestuurssamenstelling

Met ingang van 1 januari 2010 is de samenstelling van het bestuur veranderd. Uitgetreden zijn R. de Gooijer, advocaat in ruste, penningmeester, G.L. Scheepstra, anesthesioloog, lid en K. de Vries, kaakchirurg, lid. Toegetreden zijn mevr. N. Maes, operatieassistent, dr. K.W. Marck, plastisch chirurg n.p. en R.H.M. van Poppelen, anesthesioloog n.p. en K. Punt, anesthesioloog.

Op 18-12-2010 is dr. H.P. de Bruijn, na bijna 13 jaar bestuurslidmaatschap in diverse functies, in verband met pensionering uitgetreden.

Bestuurssamenstelling per 31 december 2009

K.W. Marck, plastisch chirurg n.p.	voorzitter
Mevr. J.M.F. Ploegh-Lussing	secretaris
R.H.M. van Poppelen, anesthesioloog n.p.	penningmeester
M. Leijten, ICT consultant	lid
Mevr. A.M. Maes	lid
C.D. Punt, anesthesioloog	lid

Het bestuur is in 2010 tweemaal bijeen gekomen voor een bestuursvergadering. Tevens is er een eenmaal een gezamenlijke vergadering geweest met de Duitse AWD Stiftung Kinderhilfe en de Engelse stichting Facing Africa.

ACTIVITEITENVERSLAG

Medische teams

In 2010 hebben volgens planning de volgende teams in het Noma Children Hospital in Sokoto, Nigeria gewerkt.

Team 46 (15 mei-1 juni 2010)

Dominique Martin, plastisch chirurg	Frankrijk
Angel Emparanza, kaakchirurg	Spanje
Gabriele Delia, kaakchirurg	Italië
Jean-Paul Bérard, anesthesioloog	Frankrijk
Françoise Rusé, anesthesioloog	Frankrijk
Virginie Morando, anesthesioloog	Frankrijk
Sascha Heeg, operatie-assistent	Duitsland
Tatiana Lavicka, operatie-assistent	Duitsland

Team 47 (7-24 oktober 2010)

Jan Willem Kortleve, plastisch chirurg	Nederland
Rick Scholtens, plastisch chirurg	Nederland
Leila Serhir, kaakchirurg	België
Henriette Willigers, anesthesioloog	Nederland
Kees Punt, anesthesioloog	Nederland
Nonja Maes, operatie-assistent	Nederland
Alexandra Hermans, operatie-assistent	Nederland
Ronald Schultz, anesthesie-verpleegkundige	Nederland
Marian Eussen, verpleegkundige recovery room	Nederland

Team 48 (2-19 december 2010)

Dr. Mohsen Dabir-Zadeh, kaakchirurg	Duitsland
Dr. Nina Ofer, plastisch chirurg	Duitsland
Dr. Susanne Hellmich, plastisch chirurg	Duitsland
Dr. Volker Kohlhase, anesthesioloog	Duitsland
Dr. Mark Konrad, anesthesioloog	Duitsland
Nadine Rolant, anesthesie-verpleegkundige	Duitsland
Vita Kavelmann, anesthesie-verpleegkundige	Duitsland
Kurt Baudisch, operatie-assistent	Duitsland
Janine Boehmer, operatie-assistent	Duitsland

Team 46 verrichtte 84 operaties.

De verdeling over de verschillende aandoeningen is als volgt:

Noma	12
Schisis	16
Tumoren	25
Brandwondcontracturen	17
Neurofibromatose	3
Divers	11

Team 47 verrichtte 101 operaties

De verdeling over de verschillende aandoeningen is als volgt:

Noma	11
Schisis	29
Brandwondcontracturen	32
Tumoren	18
Divers	11

Team 48 verrichtte 99 operaties

De verdeling over de verschillende aandoeningen is als volgt:

Noma	32
Schisis	17
Brandwondcontracturen	18
Tumoren	10
Divers	22

Het Noma Children Hospital in Sokoto, Nigeria

In 2010 heeft zich in organisatorisch opzicht een belangrijke verandering voorgedaan. Van 1996-2010 is altijd een Duitse chirurg als *Chief Medical Director* werkzaam geweest in het project. Daarin is eind 2009 verandering gekomen met het vertrek van Ralf Sautter. Een Europese opvolger was niet vanzelfsprekend gezien de organisatorische veranderingen in het project de afgelopen jaren, waarbij de afzonderlijke verantwoordelijkheden van de Europese en de Nigeriaanse partners in het project wat duidelijker zijn gedefinieerd. Hierbij zorgen de Europese organisaties voor teams en de benodigde hulpmiddelen, en zijn de Nigeriaanse partners verantwoordelijk voor de infrastructuur en het personeel. Hierbij past dat de opvolger van Ralf Sautter als *Chief Medical Director* door de Nigeriaanse partners wordt aangesteld, hetgeen ook is geschied met de aanstelling van dr. Basheer Jabo, die werkzaam is als chirurg in het Teaching Hospital in Sokoto.

De besturen van de Europese N.G.O.'s waren in de gelegenheid om op het jaarlijkse nomasymposium in Hannover, op 21 en 22 januari 2010 kennis te maken met dr. Jabo.

In de infrastructuur van het Noma Children Hospital is het afgelopen jaar niet veel veranderd. De gebruikelijke problemen, eigen aan veel Afrikaanse ziekenhuizen, zoals de afwezigheid van een recovery room, gebrekkige hygiëne op de verpleegafdelingen, een frequent falende electriciteitsvoorziening, matig onderhouden instrumentarium op de operatieafdeling en een dubieus

functionerend sterilisatieapparaat zijn min of meer onveranderd gebleven. Gezien de ervaring dat het moeilijk is om hierin structureel verbeteringen te verkrijgen, en ook dat gemakkelijk verslechtingen kunnen worden tegengekomen, stelt het bestuur zich op het standpunt dat met de gebruikelijke energie de Nigeriaanse partners moeten worden aangesproken op verbeterpunten, maar dat de verwachtingen hierover realistisch dienen te blijven.

Wat het afgelopen jaar is verwezenlijkt is dat op ons aandringen het aantal nomapatiënten, dat de afgelopen jaren gestadig was afgenomen om onduidelijke redenen, bij het laatste team aanzienlijk is toegenomen dankzij meer inspanning van de lokale staf om deze voor ons belangrijke categorie patiënten te vinden.

Aandachtspunten voor 2011 zijn: het aantal nomapatiënten op peil houden, verbetering van de sterilisatieprocedure, verbetering van het onderhoud van het instrumentarium (slijpen gereedschap), en het instellen van een basale recovery voorziening.

Het nomaproject in Addis Abeba, Ethiopië

In 2010 bezochten twee teams Addis Abeba. De teams waren deels Brits en deels Frans met een bescheiden Nederlandse inbreng.

Onze Britse zusterorganisatie *Facing Africa* heeft organisatorisch en financieel dit project, dat in 2004 vanuit de Nederlandse Noma Stichting is opgezet, inmiddels vrijwel geheel voor haar rekening genomen. De draagkracht van *Facing Africa* leent zich hier goed voor, nadat deze zusterorganisatie vele jaren het project in Sokoto substantieel heeft ondersteund.

Laos

In Laos is dit jaar met steun vanuit de NNS door Leila Srour en Bryan Watt, twee Amerikaanse ontwikkelingswerkers, een programma begonnen dat zich richt op het vinden van nomapatiënten en het naonderzoeken van nomapatiënten die de afgelopen jaren daar door buitenlandse chirurgen zijn behandeld.

Er zijn folders gemaakt, die behalve onder gezondheidszorgmedewerkers ook onder de chauffeurs van minibusjes verspreid worden, in een poging om ook zeer afgelegen dorpen te bereiken.

Wetenschappelijke activiteiten

De NNS werkt mee aan een wereldwijd onderzoek naar de aanwezigheid van infectieziekten. Er zijn gegevens aangeleverd waar noma in de wereld voorkomt. De verwachting is dat in 2011 de *Atlas of Infectious Diseases* zal verschijnen waarin deze bijdrage is opgenomen.

Het probleem bij noma, en ook bij veel andere aandoeningen, is dat het voorkomt in gebieden waar de armoede zodanig is dat de lokale autoriteiten geen ziekten en oorzaken van sterfte registreren. Dat betekent dat de beschrijvingen van noma waarschijnlijk slechts het topje van de bekende ijsberg vormen.

Het afgelopen jaar zijn er drie wetenschappelijke publicaties verschenen over de uitkomst van noma chirurgie. Dit onderzoek is de afgelopen jaren verricht door

drie studenten (Maria Bouman, Judith Griep, Roos Marck) en een jonge arts (Marijn Huijng) die als vrijwilligers met een team zijn meegerisd en drie weken zijn nagebleven om de patiënten klinisch te vervolgen en fotografisch te documenteren.

Duidelijk is geworden dat complexe behandelingen in Afrika meer complicaties geven dan wat we in Nederland gewend zijn, en dat dit samenhangt met een veelheid aan factoren. Een interessante bijkomstigheid was dat wanneer een team zeer uitgebreid feedback krijgt over de resultaten en zich bezint op een aantal maatregelen ter verbetering, de uitkomst van de chirurgie beduidend verbetert.

Facial reconstruction in the developing world: a complicated matter.

Huijng MA, Marck KW, Combes J, Mizen KD, Fourie L, Demisse Y, Befikadu S, McGurk M. *Br J Oral Maxillofac Surg* 2010 (Epub).

Early outcome of noma surgery. M.A. Bouman, K.W. Marck, J.E.M. Griep, R.E. Marck, M.A. Huijng, P.M.N. Werker. *JPRAS*, 2010, 63, 2052-2056.

Early outcome of facial reconstructive surgery abroad: a comparative study.

Marck R, Huijng M, Vest D, Eshete M, Marck K, McGurk M. *Eur J Plast Surg*, 2010, 33,193-197.

Samenwerkingsverbanden

De NNS werkt samen met de Duitse organisatie AWD Stiftung Kinderhilfe en de Engelse stichting Facing Africa.

Daarnaast is de NNS lid van de Zwitserse koepelorganisatie NoNoma. Robert van Poppelen bezocht in september de jaarvergadering van deze organisatie.

In juli is er op instigatie van Jan Sluimers overleg geweest met Plan Nederland om te zien of er in de toekomst kan worden samengewerkt.

Beleidsrealisatie

Het dit jaar aangetreden bestuur heeft zich ten doel gesteld om de financieel ongunstige situatie waarin de NNS in de loop van 2008 en 2009 was terechtgekomen te verbeteren, en de uitgebreide logistieke taken die de NNS heeft in het Sokoto-project veilig te stellen.

Deze doelstellingen lijken te zijn gehaald in de zin dat de financiële situatie van de stichting is verbeterd, en er zich dit jaar geen problemen hebben voorgedaan met de logistiek.

Ook zijn de jaarverslagen over 2008 en 2009, die door het vorige bestuur nog niet waren gemaakt, tot stand gekomen.

Beleidsvoornemens

In 2011 wordt ernaar gestreefd in Sokoto kleine infrastructurele verbeteringen te verwezenlijken bij het onderhoud van het instrumentarium en van de voorraadkamer.

Daarnaast streeft het bestuur naar een verbetering van de financiële situatie van de stichting, en wel zoals die enige jaren geleden heeft bestaan, met een reserve

van ruim een jaar aan uitgaven. Hiervoor zal veel inspanning moeten worden geleverd op het gebied van fondsenwerving. Ook zal in 2011 in vervolg op wat in 2010 in Laos is begonnen, getracht worden verder onderzoek te verrichten naar de mondiale incidentie van noma. Immers de wereldkaart van noma vertoont nog veel grote witte plekken.

FINANCIËEL VERSLAG

Na een ogenschijnlijk teleurstellend jaar 2009, lijkt 2010 weer een verbetering te geven. Feitelijk is dat verschil omgekeerd, want, zoals reeds in het jaarverslag 2009 gemeld, € 25.000 euro is overgemaakt in 2010, maar behoorde bij de jaarrekening 2009, het werd onjuist geboekt en pas in de jaarrekening in 2010 meegenomen.

De inkomsten uit fondsenwerving over 2009 komen daarmee op \pm € 50.000 en die van 2010 op € 61.000 minus die genoemde € 25.000, t.w. € 36.000. Dit "all time low" is het gevolg van het verslappen van de fondsenwerving in 2009, aangezien er door het toenmalige bestuur ernstig werd getwijfeld aan de voortgang van ons Sokoto-project. Het nieuwe bestuur dat per 1 januari 2010 is aangetreden heeft echter de activiteiten weer op een hoger plan gebracht, hetgeen verwachtingen schept voor 2011.

Ondanks de hapering in vertrouwen in het project en in de fondsenwerving in 2009 zijn er in 2010 toch 3 teams afgereisd, waardoor de uitgaven € 72.500 waren.

Al met al is de totaalstand van onze rekeningen per 31 december 2010 € 61.131.

Marginaal voldoende om de kosten in 2011 te kunnen dragen.

Begin 2011 hebben we echter een sponsor weten te interesseren voor een (mogelijk eenmalige) substantiële sponsoring in 2011, waardoor de kosten in 2011 ruim zullen worden overstegen door de inkomsten.

De bestuurskosten en kosten fondsenwerving als percentage van de baten daaruit bedroegen dit jaar 6,01%.

Het negatieve exploitatieresultaat over het jaar 2010 komt geheel ten laste van onze reserves, die daardoor onder het gewenste niveau van 150% van de jaarlijkse gemiddelde uitgaven komen. De reeds vermelde toezeggingen voor 2011 zullen de balans weer gezond maken

Beleid ten aanzien van besteedbaar vermogen

Al sinds vele jaren streeft de Stichting naar een begroting waarin de uitgaven ongeveer gelijk zijn aan de inkomsten van het voorgaande boekjaar, dit met het oog op de continuïteitsverplichting die wij ten aanzien van onze projecten hebben. Juist gezien die lopende verplichtingen, zijn wij daar dit jaar vanaf gestapt en hebben wij onze uitgaven begroot als zijnde noodzakelijk voor de uitzending van 3 teams, wetende dat deze door extra sponsoring gedekt zullen zijn.

Wij streven ernaar om ons vermogen of continuïteitsreserve op of onder de 150% van onze inkomsten te houden, conform de VFI richtlijn "reserves Goede Doelen".

Beleggingsbeleid

Het vermogen staat op een rentedragende spaarrekening bij een Nederlandse bank. Er zijn geen risicodragende beleggingen.
Op verzoek kan het officiële accountantsrapport worden ingezien/opgevraagd.

De cijfers over 2010

Inkomsten

<i>Inkomsten uit giften e.d.</i>	€ 61.221	
<i>Directe verwervingskosten</i>	€ 650	
<i>Resultaat fondsenwerving</i>		€ 60.565
<i>Inkomsten uit beleggingen/rente</i>	€ 1248	
<i>Totaal inkomsten</i>		€ 61.813

Uitgaven

<i>Uitvoeringskosten eigen organisatie</i>	€ 3.681	
<i>Totaal</i>		€ 3.681
<i>Percentage overhead 1,06%</i>		
<i>Uitgave eigen activiteiten</i>	€ 72.286	
<i>Totaal uitgave eigen activiteiten</i>		€ 72.286
<i>Totaal uitgaven</i>		€ 75.967

- € 14.154

Balans 2010

Bankstand eindejaar totaal € 61.131

Met veel dank aan

De Nederlandse Noma Stichting is dank verschuldigd aan vele personen en instellingen die de stichting in het afgelopen jaar aanzienlijke financiële steun gaven, met name:

Ventura Systems, Bolsward
Protestantse Diakonie, De Heurne
Jarikin, De Lier
Dr. M. P. Verburg, Heerlen
T.R. Hoekstra, Noardburgum
Stichting van de Heilige Theresa voor het Kind, Den Haag
De heer en mevrouw Oskam, Heerenveen
De heer Punt en mevrouw Maes, Maastricht
Dr. J. Sluimers, Zoeterwoude
Geestelijke verzorging Zorggroep Noorderbreedte, Leeuwarden
Vluchtelingenhulp Janeck, Leeuwarden
De heer en mevrouw Van Kleij, Hoogeveen
De heer en mevrouw Wubs, Marum
Stichting Benefietdiner Medisch Spectrum Twente, Almelo
Stichting Oecumenische Viering, Vries
De heer G. Meijer, Amsterdam
Jeugdplatform Protestantse Gemeente Holwerd, Holwerd
Peaske Power, Anjum
Protestantse Gemeente, Oosternijkerk
Braun Medical, Oss
Kiwanis, Enschede
Erven mevrouw J. Bokma